

THE WORLD BANK

Çin'de tehlike çanı!

Çin ekonomisinde süregelen ivme kaybına ve finansal piyasalardaki oynaklıklara dair kaygılar 2016 yılının başında küresel piyasaların gündeminde ön sıralarda yer alıyor. Son dönemde döviz rezervlerinde meydana gelen sert düşüş ve sermaye akımlarındaki zayıf seyir, politika yapımcıların piyasalara müdahalesinin beklenildiği ölçüde başarılı olmadığını gösteriyor. Diğer taraftan, aralıkta ihracattaki gerilemenin ivme kaybetmesi Yuan'daki değer kaybının dış ticaret performansını desteklemeye başladığı şeklinde yorumlanarak ekonomik aktiviteye ilişkin beklentileri olumlu yönde etkilemişti.

2014'te %7 büyüyen Çin ekonomisi, 2015 yılını %6,9'luk büyüme performansı ile tamamladı. Son çeyrekte GSYH artışı ise, %6,8 ile 2009'un ilk çeyreğinden beri en düşük seviyesinde gerçekleşti.

ABD Merkez Bankası (FED), ocak ayı toplantısında %0,25-%0,50 bandında olan politika faizinde bir değişiklik kararı almazken, faiz artışlarının kademeli olacağı ve verilere bağlı olarak şekilleneceği vurgusunu yineledi. İstihdam ve enflasyon göstergelerinin yanı sıra küresel ekonomik ve finansal gelişmelerin yansımalarının yakından izlendiğini belirten FED, son dönemde ekonomik büyümede gözlenen ivme kaybına karşılık iş gücü göstergelerinde güçlü görünümün sürdüğünü belirtti. Bu çerçevede, Mart ayı toplantısında faiz artırılması ihtimali zayıflamakla birlikte halen varlığını korumakta. Şubat ayı başı itibarıyla piyasaların 2016 yılına ilişkin faiz öngörülerini, 2015 sonuna kıyasla daha ılımlı bir artış patikasına işaret etmekte.

FED politika faizini değiştirmede

Dünya Bankası gelişmiş ülkeleri uyardı

Dünya Bankası, yılda iki kez hazırlanan "Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu"nun Ocak 2016 sayısını yayımladı. "Zayıf büyümenin yayılan etkileri" alt başlıklı raporda, geçen yıl %2,4 genişleyen küresel ekonominin 2016 ve 2017 yıllarında sırasıyla %2,9 ve %3,1 büyüyeceği tahminine yer verildi. Söz konusu tahminler, Haziran 2014'te yayımlanan bir önceki raporda ise %3,3 ve %3,2 olarak belirlenmişti.

Bu yılki küresel büyüme beklentilerinin geçen yıla kıyasla daha yüksek olmasında, gelişmiş ekonomilerdeki ılımlı toparlanmanın etkili olduğu belirtilen raporda, gelişen ülkelere zayıflamanın ise negatif baskı yarattığı vurgulandı. Raporda, bu

ülkelere yönelik büyüme beklentileri de aşağı yönlü revize edilirken, bunda Çin ekonomisindeki yavaşlamanın yanı sıra Rusya ve Brezilya'nın resesyona girmesinin önemli rol oynadığına dikkat çekildi.

Bankanın güncellenen tahminlerine göre, gelişen ülkeler grubu, bu yıl %5,4 yerine %4,8 ve gelecek yıl %5,5 yerine %5,3 büyüyecek.

Dünya Bankası, Türkiye'ye yönelik büyüme beklentilerini 2016 için %3,9'dan %3,5'e ve 2017 içinse %3,7'den %3,5'e çekti.

Raporda, belli başlı yükselen ekonomilerdeki yavaşlamanın diğer gelişen ülkelere önemli etkilerinin olabileceği ve bunun zamanla gelişmiş ülkelerdeki iyileşmeyi geriletebileceği uyarısında bulunuldu.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

BOJ'dan şaşırtan karar...

Japonya Merkez Bankası (BOJ), ülkenin yavaş ekonomisini piyasalardaki volatilité ve azalan küresel büyümeden korumak amacıyla faizleri beklenmedik bir şekilde sıfırın altına indirerek piyasaları şaşırttı. BOJ'nin faiz kararının ardından Asya borsaları yükselirken, yen düştü ve tahvil getirileri geriledi. Bankanın kararı duyurduğu açıklamada, "BOJ gerek gördüğünde faizleri negatif alanda daha fazla indirmeye hazırdır" denildi.

BOJ faizleri eksi %0,1'e indirmeye beşe karşı dört oyla karar verdi. Japonya Merkez Bankası Başkanı Haruhiko Kuroda, Japonya parlamentosuna yaptığı konuşmada, bankanın şimdilik negatif faiz oranlarını değerlendirmedeğini söyleyerek, parasal genişleme önlemlerinin devasa varlık alımlarının artırılması şeklinde olabileceği sinyallerini vermişti. Banka ayrıca parasal genişleme programı çerçevesinde hükümet tahvilleri ve riskli varlıkları satın alarak piyasaya yıllık 80 trilyon yen (675 milyar dolar) para akıtma programına devam edeceğini belirtti. Negatif faiz oranlarına başvuran Japonya böylece 1990'lardan bu yana tüketicilerin büyük satın alımları sürekli ertelemelerine neden olan veya fiyatların düşeceği beklentisiyle sık alım yapmalarını engelleyen deflasyona ve düşen fiyatlara yönelik uzun mücadelesinde yeni bir silah elde etmiş oluyor. Deflasyon yaklaşık 20 yıldır süren ekonomik yavaşlığın ana nedeni olarak görülüyor.

ABD %2,4 büyüdü

Son çeyrekte %0,7 ile beklentilerin altında büyüyen ABD ekonomisinin 2015 yılı büyümesi %2,4 oldu. Ülke ekonomisi 2014 yılında da aynı oranda büyüme kaydetmişti. Son dönemde açıklanan öncü göstergeler iktisadi faaliyetin yılın ilk çeyreğinde ivme kaybetmeyi sürdürdüğüne işaret etmekte.

ABD ekonomisinin üçte ikisini oluşturan kişisel harcamalar 4'üncü çeyrekte %2,2 arttı. 3'üncü çeyrekte bu oran %3 oldu. 2015'in tamamında ise kişisel harcamalar %3,1 yükseldi.

Enflasyon 20 ayın zirvesinde

Unutulmayacak

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Vehbi Koç, 21 Ocak sabahı geçirdiği kalp krizi nedeniyle 56 yaşında aramızdan ayrıldı. Türkiye'nin en büyük holdinginin yönetim koltuğundaki Mustafa Koç'un ani vefatı başta iş dünyası olmak üzere her kesimden insanı derinden sarsan bir kayıp oldu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç'un vefatı üzerine yayımladığı mesajda, Türk iş dünyasının çok değerli bir ismi kaybettiğini ve büyük bir üzüntü içinde olduklarını ifade etti. Hisarcıkloğlu mesajında şu görüşlere yer verdi:

"Örnek bir girişimci, örnek bir aile babası Koç'un yaşamı bütün girişimciler için örnek sayılabilecek gelişmelerle doludur. Çalışma hayatına kendi grubu içerisinde başlayan, kademe kademe işleri öğrenerek, tepe yöneticiliğe kadar çıkan Mustafa Vehbi Koç, işadamlığının yanı sıra eğitimiyle de insanlığıyla da örnek bir şahsiyettir. Onu genç sayılabilecek yaşta kaybetmek hepimizi derinden sarstı.

Kendisine Allah'tan rahmet, Koç ailesine, Türk iş dünyasına ve bütün çalışanlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Mekânı cennet olsun."

İşadamlığının yanı sıra eğitime verdiği destek ve yaptığı sosyal sorumluluk projeleriyle de her zaman örnek alınacak ve hiçbir zaman unutulmayacak olan Mustafa V. Koç 24 Ocak'ta son yolculuğuna uğurlandı.

MUSTAFA KOÇ
1960 / 2016

Enflasyon 2016'ya yükselişle başladı. Tüketici fiyatları ocakta %1,82 arttı. Yıllık enflasyon ise %10'a yaklaşarak son 20 ayın zirvesine çıktı. Böylece aylık enflasyon Ekim 2014'ten beri en yüksek artışını kaydetti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, yıllık bazda TÜFE %9,58'e yükselerek Mayıs 2014'ten beri en yüksek düzeye çıktı. Ekonomistlerin yıl sonu enflasyon beklentisi %8,3 ile Merkez Bankası'nın %7,5 olan beklentisinin oldukça üzerinde bulunuyor. Yurt içi ÜFE Ocak'ta %0,55 artarken, yıllık bazda %5,94 oldu.

TÜFE'de aylık en yüksek artış %9,60 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda oldu. Gıda ve alkolsüz içeceklerde %4,28, çeşitli mal ve hizmetlerde %2,71, sağlıkta %2,42 ve eğlence ve kültürde %2,09 artış gerçekleşti.

Aylık bazda düşüş gösteren tek grup %6,71 ile giyim ve ayakkabı oldu.

Yıllık bazda bakıldığında en fazla artış %13,43 ile lokanta ve oteller grubunda görüldü. Onu eğlence ve kültür (%12,05), gıda ve alkolsüz içecekler (%11,69), çeşitli mal ve hizmetler (%11,21), alkollü içecekler ve tütün (%11,17) izledi.

İşsiz sayısı 29 bin arttı, 3 milyonu geçti

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 29 bin kişi artarak 3 milyon 125 bin kişiye yükseldi. Buna karşılık işsizlik oranı ise 0.2 puanlık azalış, 2015 Ekim dönemine göre ise değişmeyerek %10.5 düzeyinde gerçekleşti.

Yıllık bazda; tarım dışı işsizlik 0.3 puanlık azalış ile %12.4, 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik 0.8 puanlık azalış ile %19.1 ve 15-64 yaş grubundaki işsizlik de 0.2 puan azalış ile %10.7 olarak gerçekleşti. İstihdam edilenlerin sayısı 2015 yılı Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 802 bin kişi artarak 26 milyon 676 bin kişi, istihdam oranı ise 0.7 puanlık artış ile %45.8 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 26 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 828 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin %19.3'ü tarım, %20.1'i sanayi, %7.5'i inşaat, %53.1'i ise hizmetler sektöründe yer aldı.

Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında hizmet sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 1.1 puan artarken, tarım sektörünün payı 0.7 puan, sanayi sektörünün payı 0.3 puan, inşaat sektörünün payı ise 0.1 puan azaldı.

Kart sayısında Avrupa'da lideriz

Türkiye ödeme sistemlerinde 2015'i yüksek performansla tamamladı. Bankalararası Kart Merkezi'nin (BKM) 2015 verilerine göre Türkiye'de pek çok kategoride daha hızlı ve daha kolay ödeme şekilleri öne çıktı. Dijital ve mobil dönüşüm ile temassız ödemelerin yükselişi 2015'in önemli gelişmeleri oldu.

İnternette alışveriş yapan kredi kartı sayısı 22 milyona ulaştı. Kartlı ödemeler ise %15 büyüdü. BKM Genel Müdürü Dr. Soner Canko, "BKM verilerine göre Türkiye, 2015'te 171 milyon adete ulaşan kart sayısı ile Avrupa liginde de ilk sıraya yerleşti" dedi.

Karşılıksız çek tutarı

%5 arttı

Türkiye Bankalar Birliği çek rakamlarını açıkladı. Buna göre 2016 Ocak ayında bankalara ibraz edilen çek adedi 1,2 milyon, tutarı 45 milyar lira oldu. Aynı dönemde ibraz edilen çek tutarı 2015'e oranla %1, çek adedi ise %20 geriledi. 2016 Ocak ayında karşılıksız çek adedi geçen senenin aynı dönemine oranla %6 daralırken, tutarı %5 arttı.

Ocak ayında parasal tutarı 1,7 milyar lirayı bulan 44 bin adet çek için karşılıksız işlemi yapıldı. Aynı dönemde karşılıksız işlemi yapılan 138 milyon lira tutarlı 4 bin adet çek daha sonra ödendi. Karşılıksız işlemi yapılan çeklerin bankalara ibraz edilen çeklere oranı, adet bazında 0,5 puanlık artışla %3,7 ve tutar bazında 0,2 puanlık artışla %3,8 oldu.

Adet bazında en fazla karşılıksız işlemi yapılan beş il İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Bursa olarak sıralandı. Tutar bazında en fazla karşılıksız işlemi yapılan çeklerde İstanbul ilk sırayı aldı. Onu Ankara, Antalya, İzmir ve Bursa takip etti.

Tutar bazında karşılıksız işlemi yapılan çeklerin ibraz edilen çeklere oranının en yüksek olduğu il ise %20,3 oranla Kırklareli oldu. Onun ardından %13,1 ile Kırşehir, %11,6 ile Hakkâri, %11,2 ile Kırıkkale ve %11 ile Van geldi. Tutar bazında en düşük karşılıksız çek oranına sahip iller ise Kastamonu, Karabük ve Giresun olarak sıralandı.